

Zorg voor (inter)actie in alle vakken!

Leerling:

"Mogen we samenwerken?"

Leraar:

"Natuurlijk! Bespreek samen de tekst die je net hebt gelezen en maak in overleg een infographic. Daarna gaan we de verschillende infographics met elkaar vergelijken."

Wat weten we uit onderzoek?

In het onderwijs is er veel aandacht voor het lezen van teksten en voor het leren spellen en formuleren. Docenten hebben vaak minder aandacht voor mondelinge taalvaardigheid en schrijfvaardigheid. Dat is jammer, want door leerlingen te laten schrijven en ze samen gesprekken te laten voeren, help je ze niet alleen om hun taalvaardigheid te vergroten, maar ook om kennis te verwerven. Als je leerlingen laat schrijven of spreken over wat ze hebben gelezen in een tekst, kunnen ze bepalen wat het belangrijkste was in de tekst. Ook stimuleer je ze zo om verbanden te leggen tussen tekstfragmenten en tussen de inhoud van de tekst en de wereld. Zo verwerven ze nieuwe taalvaardigheden en breiden ze hun kennis over de wereld uit.

Aan de slag

Taal is een belangrijk middel om te denken en de wereld te begrijpen. De taalvaardigheden luisteren, lezen, spreken en schrijven zijn nauw met elkaar verbonden en versterken elkaar. Zorg daarom voor (inter)actieve lessen waarin je leerlingen veel laat spreken, schrijven en overleggen, en combineer dit met luisteren en lezen. Doe dit niet alleen in de lessen Nederlands, maar ook bij andere vakken. Zo leren leerlingen beter en ontwikkelen ze hun taalvaardigheid.

1. Stimuleer het voeren van rijke gesprekken in de klas; gesprekken waarbij leerlingen samen concepten en inzichten uit jouw vak verkennen en daar met elkaar over redeneren op een manier die past bij jouw vak, met de daarbij behorende vaktaal. Bekijk de lessenserie [Zeg het met gebaren!](#), bij de Handreiking Rijke Gesprekken.
2. Laat leerlingen samen spreken, schrijven en gesprekken voeren over teksten of aangeboden stof. Stimuleer bijvoorbeeld het maken van aantekeningen, een schema of een infographic tijdens jouw les of tijdens en na het lezen van een tekst. Laat leerlingen elkaar helpen bij het verwerken van de inhoud en bespreek die verwerkingen met hen. Gebruik bijvoorbeeld deze [lesmaterialen](#).
3. Bied lezen en schrijven in samenhang aan. Bekijk [lesvoorbeelden](#) van geïntegreerd lees- en schrijfonderwijs.
4. Enthousiasmeer je leerlingen om te lezen door gebruik te maken van de (inter)actieve werkvormen van [Bibliotheek op School](#).

Meer lezen

- Tammes, A. & Jansen, I. (2024). [Handreiking Rijke Gesprekken. Gesprekken die de taal-, denk- en kennisontwikkeling stimuleren](#). SLO.
- Van den Brink, A & Scholten, T. (2024), *Creatief met taal*. Coutinho.
- Van Koeven, E. & Smits, A. (2020), *Rijke taal (v)mbo*. Boom.

